

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8CoP/81/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7219204844
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miloš Greguš
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2023:7219204844.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Miloša Greguša a členov senátu JUDr. Agnesy Hricovej a JUDr. Moniky Géciovej, PhD. vo veci starostlivosti súdu o maloletú D. P. nar. X.X.XXXX zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice dieťaťa rodičov: matky Ing. P. P. nar. XX.X.XXXX bývajúcej v M. na B. ulici č. X zastúpenej L.. Karin Juhásovou advokátkou so sídlom advokátskej kancelárie v Košiciach na Húskovej ulici č. 19 a otca W. P. nar. XX.X.XXXX bývajúceho v M. na F. ulici č. XX zastúpeného JUDr. Kristínou Piovarčiovou advokátkou so sídlom advokátskej kancelárie v Košiciach na Štúrovej ulici č. 20 v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu o odvolaní matky a otca proti rozsudku Okresného súdu Košice II č. k. 43P/45/2019 - 359 zo dňa 29.11.2021 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch IV. o dlžnom výživnom a V. o úprave styku.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom výrokom I. zveril mal. D. do osobnej starostlivosti matky. Výrokom II. rozhodol, že obaja rodičia majú právo maloletú zastupovať a spravovať jej majetok. Výrokom III. zaviazal otca prispievať na výživu mal. D. za obdobie od 1.6.2019 do 31.5.2021 mesačne sumou 150 Eur a za obdobie od 1.6.2021 do budúca mesačne sumou 180 Eur, ktoré je povinný platiť matke vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred. Výrokom IV. rozhodol, že dlžné výživné za obdobie od 1.6.2019 do 30.11.2021 v sume 2.255,27 Eur je otec povinný zaplatiť matke v mesačných splátkach po 500 Eur spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok počnúc mesiacom právoplatnosti tohto rozsudku až do zaplatenia. Výrokom V. upravil styk otca s maloletou tak, že otec je oprávnený stretávať sa s mal. D. každý týždeň v utorok od 17:00 hod. do 18:30 hod., vo štvrtok od 17:00 hod. do 18:30 hod., každú párnú sobotu od 9:00 hod. do 12:00 hod. a každú párnú nedeľu od 16:30 hod. do 18:30 hod. bez prítomnosti matky s tým, že otec mal. dieťa prevezme a odovzdá v byte matky mal. dieťaťa. Výrokom VI. uložil matke povinnosť maloleté dieťa na styk riadne pripraviť so všetkými zdravotnými pomôckami. Výrokom VII. uložil matke povinnosť informovať otca o zdravotnom stave dieťaťa každý tretí deň v kalendárnom mesiaci formou mailu. Výrokom VIII. uložil matke a otcovi povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu na referáte poradensko-psychologických služieb na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Košice po dobu 4 mesiacov. Výrokom IX. zrušil neodkladné opatrenie nariadené uznesením Krajského súdu v Košiciach č.k. 8CoP 44/2021-27 zo dňa 30.3.2021. Výrokom X. rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Rozhodnutie odôvodnil tým, že na výchove a zastupovaní dieťaťa sa rodičia v podstate dohodli. Na základe vykonaného dokazovania zaviazal otca prispievať na výživu mal. D. za obdobie od 1.6.2019 do 31.5.2021 mesačne sumou 150 Eur a od 1.6.2021, teda od doby, kedy maloletej bol diagnostikovaný diabetes mellitus 1. typu zaviazal otca prispievať na jej výživu mesačne sumou 180

Eur do budúca. Takto určené výživné považoval za primerané tak odôvodneným potrebám maloletej ako aj schopnostiam a možnostiam otca. Matkou požadované výživné súd považoval za nadhodnotené. Dlžné výživné súd prvej inštancie vypočítal nasledovne: otec za obdobie od 1.6.2019 do 31.5.2021 (24 mesiacov x 150 Eur) mal uhradiť 3.600 Eur a za obdobie od 1.6.2021 do 30.11.2021 (6 mesiacov x 180 Eur) mal uhradiť 1.080 Eur, spolu 4.680 Eur, pričom za celé obdobie uhradil výživné v sume 1.510 Eur a vecné plnenie v sume 914,73 Eur (zdravotné pomôcky 660 Eur, Nutrilon 254,73 Eur), teda celkovo zohľadnil sumu 2.424,73 Eur a tak zaviazal otca uhradiť dlžné výživné v sume 2.255,27 Eur (4.680 Eur - 2.424,73 Eur = 2.255,27 Eur). Dlžné výživné súd zaviazal otca uhradiť v mesačných splátkach po 500 Eur spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok. Pri rozhodovaní o úprave styku vychádzal zo skutočnosti, že otec prejavil úprimnú vôľu stretávať sa mal. D. a je aj v záujme mal. D. aby sa stretávala so svojim otcom, vnímala ho ako otca, spoznávala ho, pretože vylúčením otca z výchovy a starostlivosti o dcéru môže dôjsť nežiaducim škodám na jej ďalšom psychickom vývoji. Zdôraznil, že obaja rodičia si musia uvedomiť, že aj keď spolu nežijú, rodičovské práva a povinnosti majú obaja a pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy mal. dieťaťa. Vyslovil presvedčenie, že je v záujme mal. D., aby rodičia spolu rozumne a s rešpektom k sebe i k dieťaťu komunikovali ohľadne výkonu rodičovských práv a povinností. Poukázal na to, že zo samotnej prepúšťacej správy kliniky detí a dorastu zo dňa 28.7.2021 vyplýva, že matka hovorí o obavách týkajúcich sa zvládnutia všetkých dietologických opatrení, a bolo odporúčané venovať sa možnostiam sociálnej opory, mobilizovaniu zdrojov svojpomoci. K čomu súd prvej inštancie poznamenal, že práve druhý rodič má byť tou oporou čo sa týka zabezpečenia a zvládania starostlivosti o dieťa v týchto pomeroch. Mal za preukázané, že vzťahy medzi rodičmi sú narušené, čo neprospieva k psychickej pohode dieťaťa. Keďže rodičia sa k sebe aj v prítomnosti mal. D. správajú nekorektné až agresívne, túto skutočnosť zohľadnil pri úprave styku otca s maloletou, preto realizáciu styku v prítomnosti matky nepovažoval za vhodnú. Pri určení časového rozpätia styku otca s dieťaťom zohľadnil aj zdravotný stav dieťaťa ako aj skutočnosť, že mal. D. je ešte v útlom veku. Matke uložil povinnosť na styk pripraviť maloletú so všetkými zdravotnými pomôckami, ktoré je potrebné odovzdať otcovi pri realizácii styku. Zároveň jej uložil povinnosť otca pravidelne informovať o zdravotnom stave mal. D.. Súd prvej inštancie poznamenal, že keď dokázali zabezpečiť plnohodnotnú starostlivosť o dieťa iné osoby (počas prítomnosti matky na pojednávaniach jej rodičia, t.j. starí rodičia), nie je zrejmé, z akého dôvodu by nedokázal starostlivosť o dieťa zabezpečiť otec v rámci súdom upraveného styku. Zdôraznil, že otec je tak isto zodpovedný za priaznivý psychický a fyzický stav dieťaťa. Taktiež považoval za potrebné nariadiť rodičom povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu na Referáte poradensko-psychologických služieb po dobu 4 mesiacov za účelom odstránenia komunikačných problémov medzi nimi vo vzťahu k zabezpečovaniu starostlivosti o maloleté dieťa, ktoré môže byť poznačené výrazným konfliktom medzi rodičmi manifestovaným aj pred maloletým dieťaťom, ktoré dieťa v dôsledku rozvíjajúcej sa psychiky nie je schopné vo vnútornom prežívaní zvládnuť, v dôsledku čoho mu hrozí emočné preťaženie, ktoré môže mať následky na jeho psychiku, čo rozhodne nie je v záujme dieťaťa. Súd prvej inštancie zrušil neodkladné opatrenie nariadené uznesením Krajského súdu v Košiciach zo dňa 30.3.2021. O trovách konania rozhodol v zmysle ust. § 52 CMP.

3. Proti tomuto rozsudku, len proti výroku V. o úprave styku otca s maloletou, podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie matka z dôvodu, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci, na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Má za to, že sa dôsledne nevysporiadal so skutočnosťou, že mal. D. bolo v júni 2021 diagnostikované ochorenie diabetes mellitus prvého typu. V súvislosti s tým musí byť stále pod dohľadom dospelšej osoby, ktorá jej poskytuje zdravotnú starostlivosť. Musí byť kontrolovaná, priebežne počas dňa je potrebné jej senzorom merať cukor, následne jej správne dávkovať stravu tak, aby sa jej stabilizovala hladina cukru a súčasne je potrebné jej štyrikrát denne injekčne podávať inzulín. Zdôraznila, že otec nijako nepreukázal, že je schopný samostatne poskytovať mal. D. zdravotnú starostlivosť, ktorej poskytovanie je nevyhnutné vzhľadom na jej zdravotný stav. Má za to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, a to najmä vzhľadom k tomu, že vyhodnotil, že otec je schopný zabezpečiť plnohodnotnú starostlivosť o mal. D. aj bez jej prítomnosti, a to napriek tomu, že jeho znalosti o poskytovaní zdravotnej starostlivosti o dcéru sú len v teoretickej rovine bez toho, aby čo i len raz dcére navážil alebo nadávkoval primeranú stravu na základe nameranej hodnoty cukru v krvi alebo jej injekčne podal inzulín. Zdôraznila, že z vykonaného dokazovania nevyplývalo, že otec je v oblasti poskytovania zdravotnej starostlivosti o mal. D. riadne edukovaný a bol zaškolený v súvislosti s používaním zdravotných pomôcok a s aplikáciou jej liečby. V oblasti poskytovania zdravotnej starostlivosti mal. D. bola zdravotníckym personálom riadne zaškolená iba ona, pričom s maloletou strávila niekoľko týždňov v nemocnici. Keďže súd prvej

inštancie rozhodol o úprave stretávania sa otca s mal. D. v jej neprítomnosti, napriek tomu, že v súdnom konaní bolo preukázané, že o zdravotnej starostlivosti o maloletú má len teoretické vedomosti, pričom jedinou riadne zaškolenou blízkou osobou na poskytovanie zdravotnej starostlivosti o maloletú je len ona. Má za to, že rozhodnutie v tejto časti vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, následkom čoho bol aj nesprávny napadnutý výrok. Poukázala aj na to, že momentálne sa zúčastňuje na stretnutiach otca s dcérou, avšak otec neprejavil skutočný záujem o zaškolenie v oblasti poskytovania zdravotnej starostlivosti, pričom pri stretnutiach s dcérou sa spoliehal na dohľad a poskytnutie zdravotnej starostlivosti mal. D. ňou. Navrhla, aby odvolací súd zmenil napadnutý výrok V. rozsudku súdu prvej inštancie tak, že otec je oprávnený stretávať sa s mal. D. každý týždeň v utorok od 17:00 hod. do 18:30 hod., vo štvrtok od 17:00 hod. do 18:30 hod., každú párnú sobotu od 9:00 hod. do 12:00 hod. a každú párnú nedeľu od 16:30 hod. do 18:30 hod. v prítomnosti matky s tým, že otec maloleté dieťa prevezme a odovzdá v byte matky.

4. Proti tomuto rozsudku, len proti výroku IV. o dlžnom výživnom, podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie otec z dôvodu, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Uviedol, že nie je schopný zaplatiť mesačne matke na výživu mal. D. 500 Eur plus 180 Eur spolu 680 Eur. Nedovoľujú mu to jeho majetkové ani zárobkové pomery. Od 3.11.2021 je zamestnaný vo firme E., s.r.o. na dobu neurčitú s priemerným mesačným zárobkom 680 Eur v hrubom, čo v čistom predstavuje 580 Eur. Ak z tejto sumy zaplatí mesačné bežné výživné 180 Eur, na jeho ostatné osobné výdavky (strava, ošatenie, obuv, lekárska starostlivosť, náklady na cestovné a iné) mu zostane suma 400 Eur. Považuje za vylúčené, aby mohol matke na dlžnom výživnom mesačne splácať 500 Eur. Poukázal aj na to, že jeho finančná situácia mu nedovoľuje ani získanie úveru na prípadnú úhradu dlžného výživného, pretože žiadny peňažný ústav ani súkromná osoba mu pri jeho finančnej situácii úver neposkytne. Navrhol, aby odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku o dlžnom výživnom tak, že stanoví výšku mesačných splátok dlžného výživného v sume 100 Eur mesačne. K odvolaniu pripojil pracovnú zmluvu uzatvorenú so spoločnosťou E., s.r.o. zo dňa 3.11.2021 s nástupom do práce 4.11.2021, pričom by mal vykonávať pomocné čašnícke práce a udržiavanie prevádzky v čistote. Pracovná zmluva bola uzatvorená na dobu neurčitú.

5. Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že výrok rozsudku súdu prvej inštancie o úprave styku s maloletou považuje za vecne správny a navrhol ho potvrdiť. Zdôraznil, že ovláda celú problematiku ochorenia dieťaťa na diabetes mellitus vrátane podávania inzulínu na potrebnej úrovni. Naštudoval si to z medicínskych kníh a skrípt. Prakticky to však nemohol realizovať z dôvodu, že matka mu nikdy neumožnila byť s dieťaťom osamote. Aj po rozhodnutí súdu prvej inštancie sa jeho styk s mal. D. uskutočňuje len za prítomnosti matky. Tento stav považuje za nežiaduci, pretože prenáša napätie medzi rodičmi na maloletú. Poukázal aj na to, že v čase, keď je mal. D. s ním, nemá mať aplikovaný inzulín. Inzulín dostáva v presne určenom čase, a to ráno o 8:00 hod., následne o 12:00 hod. a o 20:00 hod. V noci jej matka cukor len kontroluje. Zároveň poukázal na skutočnosť, že matka mu neumožnila styk s mal. D. bez jej prítomnosti, a to aj napriek tomu, že maloletá zostáva bez matky v starostlivosti starej matky pani U. P. alebo sestry L. F.. Tieto osoby edukovala ohľadom podávania inzulínu, jeho to naučiť odmieta a odmieta mu aj praktickú realizáciu podávania inzulínu. K tomu poznamenal, že aj matka v prípade, ak dôjde k anomálii ochorenia mal. D., okamžite kontaktuje lekára a radí sa s ním. Je toho názoru, že neexistuje žiadna objektívna prekážka, a to ani zdravotný stav mal. D., pre ktorú by jej nemohol sám poskytovať starostlivosť bez prítomnosti matky v čase určenom súdom, prípadne v dohodnutom čase. Potvrdil, že jeho styk s mal. D. sa uskutočňuje pravidelne, on prispieva na výživu maloletej sumou 180 Eur mesačne. Ku dňu vyhotovenia vyjadrenia (23.2.2022) na dlžnom výživnom uhradil sumu 320 Eur, a to 100 Eur + 100 Eur + 120 Eur. Uviedol, že finančné prostriedky na vyššie splátky nemá.

6. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca uviedla, že v rámci konania bolo preukázané, že otec je vlastníkom takmer plne zariadenej novostavby rodinného domu nachádzajúceho sa v mestskej časti Košice - Krásna, ktorý staval a stavbu dokončil počas súdneho konania. Preto jeho argumentáciu o nedostatočných majetkových pomeroch považuje za zavádzajúcu. Poukázala aj na to, že otec počas súdneho konania prispieval na výživu mal. D. sumou 50 Eur mesačne a občasnými vecnými plneniami, pričom náklady na nevyhnutné potreby mal. D. vysoko prevyšovali túto sumu, a teda tieto náklady bola nútená pokrývať z rodičovského príspevku. Zdôraznila, že počas súdneho konania otec v mesiaci jún 2021, t.j. necelých šesť mesiacov pred vyhlásením rozsudku, refinancoval svoj predchádzajúci úver, ktorý navýšil zo sumy 35.000 Eur na sumu 65.000 Eur, z čoho nesporne vyplýva, že bol pre banku, ktorá mu poskytla úver, spoľahlivou osobou s dostatočným príjmom na splácanie úveru. Z

uvedeného dôvodu jeho argumentáciu, že mu finančná situácia nedovoľuje získanie úveru na prípadnú úhradu dlžného výživného napriek tomu, že pred necelým rokom si navýšil úver o sumu 30.000 Eur, je riadne zamestnaný, býva v kompletne zariadenej novostavbe rodinného domu a dopravuje sa vlastným motorovým vozidlom, považuje za mimoriadne cynickú. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v časti týkajúcej sa dlžného výživného ako vecne správny potvrdil.

7. Otec vo vyjadrení k vyjadreniu matky k jeho odvolaniu uviedol, že nie je schopný mesačne splácať splátku dlžného výživného v sume 500 Eur, pretože je od 1.2.2022 nezamestnaný, od 18.2.2022 je evidovaný na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Košice a bude mu priznaná dávka v hmotnej núdzi. Z úspor uhradza úver na rodinný dom, ktorý musí platiť z dôvodu, že v prípade, ak splátky sa nebudú vykonávať, banka si vezme rodinný dom. S úhradou životných nákladov mu pomáha jeho otec. Zdôraznil, že bežné výživné v sume 180 Eur mesačne riadne platí a je ochotný platiť aj dlžné výživné, úhrada ktorého však nesmie ohroziť jeho možnosť úhrady jeho nákladov a rovnako ani jeho zdravotný stav. Navrhol, aby odvolací súd určil splátky dlžného výživného po 50 Eur mesačne spolu s bežným výživným. K tomu pripojil dohodu o skončení pracovného pomeru podľa § 60 Zákonníka práce ku dňu 31.1.2022. Pripojil aj rozhodnutie Sociálnej poisťovne o jeho zaradení do evidencie uchádzačov o zamestnanie dňom 16.2.2022 s tým, že má nárok na dávku v nezamestnanosti vo výške 50% denného vymeriavacieho základu 27,2732 Eur od 16.2.2022 na obdobie 6 mesiacov.

8. Matka vo vyjadrení k vyjadreniu otca uviedla, že otec neovláda ako často a v akých intervaloch sa má mal. D. aplikovať inzulín (aplikuje ho 4x denne) a súčasne potvrdil, že jeho vedomosti ohľadom dcérinej liečby sú len teoretického charakteru. Pre úplnosť uviedla, že po vyhlásení rozsudku prebiehali stretnutia otca s mal. D. v jej prítomnosti, a to z dôvodu, že otec sa počas stretnutí spolieha na jej dohľad a poskytovanie liečby mal. D.. Otec doteraz počas stretnutí s mal. D. neprejavil žiaden záujem o to, aby jej odčítal cukor, pripravil a nadávkoval vhodnú stravu, alebo jej aplikoval inzulín injekčnou formou. Ona počas realizácie stretnutí otca s dcérou do ich aktivít nijako nezasahuje, avšak zúčastňuje sa ich, pretože otec má pochybnosti o svojich schopnostiach postarať sa o dcéru, čo sa týka jej liečby. Zároveň konštatovala, že stretnutia otca s dcérou prebiehali podľa požiadaviek otca na rôznych miestach zväčša v mieste bydliska otcových rodinných príslušníkov, u otcovej matky, u otcovho otca, u jeho brata alebo u otcovej starej matky väčšinou aj za ich prítomnosti, avšak ani v jednom prípade v domácnosti otca. Počas stretnutí sa otec o dcérinu liečbu nezaujímal, záujem o zaškolenie v poskytovaní liečby mal. D. prejavil len otcov otec a otcova matka. K splácaniu dlžného výživného uviedla, že otec jej ku dňu vyjadrenia (25.3.2022) na dlžnom výživnom uhradil 200 Eur. Navrhla, aby odvolací súd v plnom rozsahu vyhovel jej odvolaciemu návrhu.

9. Kolízny opatrovník vo vyjadreniach k odvolaniam matky a otca uviedol, že trvá na doterajších svojich vyjadreniach a má za to, že súd prvej inštancie rozhodol v najlepšom záujem maloletej. Odporučil, aby odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch.

10. Otec dňa 7.7.2022 doložil do spisu čestné prehlásenie jeho rodičov, v ktorých popísali akým spôsobom prebiehalo dňa 24.6.2022 stretnutie starých rodičov a otca s maloletou v prítomnosti matky. Z čestného prehlásenia vyplýva, že počas celej doby stretnutia bola mal. Oľivia napätá, očami neustále sledovala matku, odmietla si prevziať aj darček. Matka stretnutie po 15 minútach ukončila s tým, že toho má už dosť. Pri rozlúčke maloletá z ničoho nič začala kričať, aby už išli preč. Z celého stretnutia im vyplynulo, že maloletá bola zmanipulovaná zo strany matky, čo považujú aj za psychické týranie. Stretávanie sa maloletej s otcom aj s nimi v prítomnosti matky nepovažujú za prínosné, navyiac v septembri maloletá nastupuje do škôlky, matka nastupuje do práce, čiže vtedy môže byť malá bez jej prítomnosti, ale keď má byť s otcom, vtedy tam musí byť prítomná aj matka. K čestnému prehláseniu pripojil rozsudok Okresného súdu Košice II č. k. 19P/133/2020-96 zo dňa 6.12.2021, na základe ktorého sú starí rodičia (rodičia otca) oprávnení stretávať sa s maloletou D. jedenkrát v mesiaci, a to prvú párnú nedeľu od 15:30 hod. do 16:30 hod. za prítomnosti matky.

11. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny zaslal súdu dňa 1.7.2022 správu z nariadeného odborného poradenstva na Referáte poradensko-psychologických služieb. V správe uviedli, že matka kontaktovala Referát dňa 28.2.2022 s návrhom spolupráce výlučne telefonickou formou v rámci individuálnych konzultácií. Zo strany psychológa bolo matke vysvetlené, prečo je nutné pracovať na danom ciele formou osobného poradenstva a zdôraznili tiež význam ich rodičovských stretnutí. Matka nesúhlasila s postupom práce psychológa a odmietla prezenčné poradenstvo. Dňa 29.4.2022 sa na úrad bez

predvolania dostavil otec a starý otec, aby uviedli, že matka opakovanne a dlhodobo bráni v styku otca aj starých rodičov s maloletou. Počas styku otca provokuje, vyvoláva hádky, kontroluje každý pohyb dieťaťa. Podľa slov starého otca chce matka dať dieťa experimentálne liečiť do Bostonu, lebo je presvedčená, že diabetes sa dá vyliečiť. Otec sa obáva, že matka psychicky nezvláda chorobu ich dcéry a zo všetkého viní jeho a rodinu z jeho strany. Dňa 24.6.2022 prišiel na úrad starý otec, ktorý uviedol, že otec je zúfalý a nevie čo má robiť. Matka pri stretnutí opakovanne vyvoláva hádky a incidenty.

12. Matka vo vyjadrení, ktoré bolo odvolaciemu súdu doručené dňa 25.11.2022 uviedla, že vzťahy medzi ňou a otcom sa od podania odvolania výrazne skomplikovali. V marci 2022 došlo počas stretnutia otca s maloletou v domácnosti jeho starej matky za jej prítomnosti k fyzickému útoku otca na ňu pred maloletou, ktorú v čase fyzického útoku držala na rukách. Celý incident sa odohral za účasti starej matky otca, ktorá celý incident sledovala. Vzhľadom na nepredvídateľné správanie otca a jeho nekontrolovateľné výbuchy hnevu, ktoré neraz vyústili do jej fyzického napadnutia, oznámila otcovi, že s maloletou sa môže stykať len za prítomnosti ďalšieho člena jeho rodiny, a to otcovho otca. Týmto opatrením sa snažila predísť ďalším incidentom zo strany otca. Ďalej uviedla, že počas stretnutia otca s maloletou dňa 23.6.2022 sa mal. D. z neznámych dôvodov náhle rozplakala, bola rozrušená a požiadala otca aj starého otca, aby odišli. V dôsledku tejto žiadosti maloletej ju začal otec agresívnym spôsobom obviňovať z manipulácie s dieťaťom, vyhrážať sa súdmi aj políciou. Otec ju a maloletú často prenasleduje po ulici, slovne ju atakuje, a to bez ohľadu na prítomnosť mal. D.. Konštatovala, že otec počas letných prázdnin stretnutia s maloletou takmer vôbec nerealizoval, avšak keď prišiel, tak ju slovne atakoval alebo sa jej vyhrážal políciou. V septembri prišiel otec na stretnutie v sprievode neznámeho muža a dňa 15.9.2022 aj v sprievode polície. Maloletá začala byť v dôsledku tohto konania otca veľmi úzkostlivá, ako diabetička sa jej väčšinou rozkolíše cukor, ktorý má potom vysoký, ona následne musí prijať opatrenia na jeho zníženie, dokonca sa v noci začala pocikávať. Uviedla, že o všetkých uvedených situáciách priebežne informovala aj kolízneho opatrovníka, menovite pani Y., avšak kolízna opatrovníčka sa väčšinou zaujímala len o to, či prebiehajú stretnutia otca s maloletou, vôbec sa nezaujímala za akých okolností stretnutia prebiehali a aké bolo pri stretnutí rozpoloženie maloletej. Nadobudla dojem, že kolízna opatrovníčka v konaní nezastupuje maloleté dieťa, ale obhajuje práva otca. Napriek tomu, že kolíznu opatrovníčku upovedomila o tom, že vzhľadom na nepredvídateľné a nekontrolovateľné správanie otca jej mal. D. pred stretnutím s otcom v strese, plače, kolíše jej hladinu cukru v krvi, kolízna opatrovníčka nenavrholo žiadne riešenie, ktoré by bolo v záujme dieťaťa. Uviedla, že maloletá v septembri 2022 nastúpila do materskej školy na 4 hodiny denne, pričom materskú školu navštevovala len niekoľko týždňov, pretože sa jej zhoršil zdravotný stav, v dôsledku respiračného ochorenia u nej nastala aj hyperglykémia, preto musel byť v období od 9.10.2022 do 14.10.2022 hospitalizovaná v Detskej fakultnej nemocnici v M.. P. jej bolo odporučené, aby návrat mal. D. bol odložený zatiaľ na neurčito. Na základe tohto odporúčania mal. D. odhlásila z materskej školy a momentálne sa o ňu celodenne osobne stará. Opätovne je na rodičovskej dovolenke, teda v súčasnosti poberá len rodičovský príspevok, pretože výkon pracovnej činnosti bola nútená z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu dieťaťa ukončiť. Konštatovala, že otec sa o mal. D. ani o jej zdravotný stav v poslednom čase vôbec nezaujímal ani jej nijako nepomohol. Podotkla, že má vedomosť o tom, že otec a jeho rodina podali na ňu niekoľko trestných oznámení v súvislosti so zanedbaním jej starostlivosti o maloletú, alebo neumožňovaním stretávania s maloletou, pričom v dôsledku týchto oznámení sa pravidelne musí dostavovať na políciu a preukazovať, že o maloletú sa riadne stará. Nerozumie, prečo sa otec stavia do pozície obeť, keď on sám ju počas stretnutí s maloletou pred zrakom dieťaťa na pravidelnej báze atakoval verbálne a občas aj fyzicky, mal neprimerané výbuchy zlosti a zmeny nálad. Takéto jeho konanie vôbec nie je v záujme maloletej, pričom svojim konaním ju vystavuje neprimeranému tlaku, pretože dieťa sa musí pozerať na to, ako ju otec verbálne či fyzicky napáda, pričom ona je najbližšou osobou pre maloletú. Navrhla, aby odvolací súd rozhodol podľa jej návrhu, ktorý učinila v podanom odvolaní.

13. Konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sa prejednávajú a rozhodujú podľa zák. č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“)

14. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (CSP), ak tento zákon neustanovuje inak.

15. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

16. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

17. Podľa § 232 ods. 3 CSP, lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

18. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

19. Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch o dlžnom výživnom a úprave styku otca s mal. D. spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z § 65 a § 66 CMP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutočný stav, posúdil ho podľa správnych ustanovení Zákona o rodine a zákonne vo veci rozhodol, pričom starostlivo prihliadal na všetky podstatné skutočnosti, ktoré vyšli v konaní najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci konania a kolízny opatrovník, aké listinné dôkazy boli predložené, preto je odôvodnenie rozsudku presvedčivé a s jeho závermi sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje.

20. Vo vzťahu k odvolacím námietkam otca aj matky odvolací súd zdôrazňuje, že súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia, preto odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový (skutočný) a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na súdnu ochranu, resp. právo na spravodlivé súdne konanie. Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo účastníka konania, aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, teda za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech, resp. nevyhovenie návrhu v konaní. Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že súd zistí po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení skutočný stav a po použití relevantných právnych noriem vo veci rozhodne za predpokladu, že jeho skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a že neboli prijaté v zrejmom omyle konajúceho súdu, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. O svojvôli pri výklade alebo aplikácii zákonného predpisu súdom by bolo možné uvažovať len vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel alebo význam.

21. Čo sa týka dlžného výživného odvolací súd poznamenáva, že z citovaného zákonného ustanovenia § 232 ods. 3 CSP vyplýva, že určenie dlhšej ako trojdňovej lehoty na plnenie alebo povolenie splátok, umožňuje súdu, aby sám nezávisle na návrhu účastníkov konania zvažil, či je povolenie takejto výhody vhodné so zreteľom na pomery toho, komu sa povinnosť ukladá, na výšku prisúdeného nároku, alebo na iné okolnosti prípadu a zároveň, či neprimerane nezvýhodní povinného proti oprávnenému. Zvláštnu pozornosť je potrebné venovať povoleniu výhody povinnému v prípade výživného pre dieťa, ktoré nie je schopné samé sa živiť a okrem iného je prednostnou pohľadávkou so zreteľom na naliehavosť potreby, ktorej výživné slúži. Súd je povinný prihliadnuť aj na postoje povinného k plneniu, ako aj na to, či povolenie takejto výhody nebude mať ťaživý dopad na oprávneného, prípadne či je možné od neho spravodlivo žiadať strpenie plnenia v splátkach, alebo dlhšej ako zákonnej lehoty. Odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie o zaviazaní otca zaplatiť dlžné výživné v celkovej sume 2.255,27 Eur v mesačných splátkach 500 Eur spolu s bežným výživným od právoplatnosti rozsudku, pretože vzhľadom k povahe prejednávanej veci, priznanému nároku, dĺžke rozhodovania o návrhu by nebolo spravodlivé priznať otcovi výhodu nižších splátok, prípadne dlhšiu lehotu splatnosti, nakoľko mu muselo byť zrejmé, že s pribúdajúcim vekom maloletého dieťaťa sa zvyšujú jeho odôvodnené potreby a pri primeranej prezieravosti mohol a mal vytvárať úspory, pričom súdne rozhodnutie o určení rozsahu vyživovacej povinnosti mohol očakávať od začiatku konania. Pretože ide o dlžné výživné, ktoré malo byť uhradené a použité na potreby maloletej už v období od 1.6.2019 do 30.11.2021, dospel odvolací súd k záveru, že povolenie dlhšej lehoty splatnosti alebo povolenie nižších splátok dlžného výživného by bolo v rozpore so záujmom mal. D., ktorým je zabezpečenie jej odôvodnených potrieb. Navyiac poukazuje na to, že v zmysle § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Rodič sa má správať tak, aby jeho vyživovacia povinnosť voči maloletému dieťaťu nebola ohrozená. Preto, ak otec mohol navýšiť svoj úver na dostavbu rodinného domu, čím sa mu museli navýšiť splátky úveru,

dovolil si rozviazať pracovný pomer dohodou a stať sa nezamestnaným, dokáže financovať starostlivosť o motorové vozidlo, musí dokázať aj hradiť dlžné výživné pre svoju maloletú dcéru, ktoré už malo byť spotrebované do 30.11.2021.

22. Odvolací súd taktiež konštatuje, že súd prvej inštancie sa vysporiadal s námietkami matky uplatnenými v odvolaní, ktoré tvorili jej obranu v prevažnej miere už v priebehu konania pred súdom prvej inštancie a ani v odvolaní neuviedla žiadne relevantné skutočnosti majúce za následok iné rozhodnutie o úprave styku otca s mal. D.. Odvolací súd dôsledným preskúmaním pomerov dospel k presvedčeniu, že súd prvej inštancie po vykonaní dokazovania správne zistil skutočný stav vecí, ktorý správne právne posúdil, keď konštatoval, že je v najlepšom záujme maloletej, aby sa jej styk realizoval bez prítomnosti matky, pretože aj z vyjadrení matky je zrejmé, že medzi rodičmi sú napäté vzťahy, hádajú sa, napádajú, nevedia spolu riadne komunikovať, pričom stabilita výchovného prostredia je jednoznačne v najlepšom záujme maloletej. Odvolací súd zároveň konštatuje, že úprava styku otca s maloletou korešponduje aj s odporúčaním kolízneho opatrovníka, ktorý uviedol, že realizácia styku v prítomnosti matky by aj pre dieťa mohla byť stresujúca. Odvolací súd zdôrazňuje, že obaja rodičia si musia uvedomiť, že mal. D. je ich spoločné dieťa a ani jeden z nich jej nechce robiť zle. Dcéra je už vo veku, keď citlivo vníma, ako sa chovajú k nej a ako sa správajú aj navzájom voči sebe. Takéto správanie má potom vplyv na jej ďalší psychický a sociálny vývin. V tomto kontexte musia rodičia aj vnímať rady od psychológov ÚPSVaR a obnoviť voči sebe stratenú dôveru. Otec by mal prejavíť vôľu prakticky sa naučiť dcéru aplikovať inzulín a matka by otca k tomu mala aktívne viesť. Mala by ho naučiť kontrolovať dcéru hladinu cukru v krvi, pripraviť vhodnú stravu a jej dávkovanie. Matka si musí uvedomiť, že v prípade, ak by sa jej niečo stalo, o dcéru by sa musel starať otec, pričom na takúto starostlivosť by mal byť pripravený, rovnako ako aj dcéra by mala byť pripravená, že aj otec sa vie o ňu postarať a mať voči nemu dôveru.

23. Odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov a ich správnym vyhodnotením dospel k správnym skutkovým zisteniam, následne takto zistený skutkový stav aj správne právne posúdil. Z uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch o dlžnom výživnom a o úprave styku otca s mal. D. ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP a podľa § 387 ods. 2 CSP sa v odôvodnení obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia a na zdôraznenie správnosti rozhodnutia doplnil ďalšie dôvody.

24. Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 vety druhej CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).